

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 613/2016-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 5. októbra 2016 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti STAVES, s. r. o., Námestie kpt. Nálepku 450/3, Vráble, zastúpeného advokátom JUDr. Ľubošom Rackom, PhD., Vranovská 517/9, Liptovský Mikuláš, vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Žilina v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 248/2014 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti STAVES, s. r. o., odmieta ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 26. augusta 2016 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti STAVES, s. r. o. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namietala porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len

„ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Žilina (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 248/2014 (ďalej len „namietané konanie“). Sťažnosť bola doplnená podaním z 22. septembra 2016.

2. Sťažovateľka v sťažnosti uviedla, že sa na okresnom súde návrhom z 31. júla 2014 domáhala zaplatenie sumy 102 393,40 € s prísl. Okresný súd rozsudkom z 2. marca 2015 rozhodol v jej prospech a zaviazal žalovaných na zaplatenie požadovanej sumy. Proti rozsudku okresného súdu podal jeden zo žalovaných odvolanie (21. júla 2015), ktoré bolo dané na vyjadrenie sťažovateľke 28. augusta 2015, tá sa k nemu prostredníctvom svojho právneho zástupcu vyjadrila 4. septembra 2015. Sťažovateľka následne 18. februára 2016 žiadala okresný súd o prijatie opatrení, pretože sa dozvedela, že odvolanie so spisovým materiálom nebolo ešte odvolaciemu súdu zaslané z dôvodu, že okresný súd nedoručil rozsudok žalovanému v prvom rade. Prostredníctvom svojho právneho zástupcu podala následne 1. júla 2016 kvalifikovanú sťažnosť na zbytočné prietahy, v ktorej namietala nečinnosť okresného súdu pri doručovaní rozsudku účastníkom konania napriek tomu, že od vydania rozsudku uplynulo viac ako 15 mesiacov. Okresný súd na jej sťažnosť do podania sťažnosti ústavnému súdu dosiaľ neodpovedal.

3. Po opísaní právneho a skutkového stavu sťažovateľka tvrdí, že okresný súd v jej veci nekoná, namietané konanie je poznačené zbytočnými prietahmi, a v dôsledku toho sa domnieva, že boli porušené jej označené práva podľa ústavy a dohovoru.

4. Sťažovateľka ústavnému súdu navrhla, aby vydal nález, ktorým vysloví porušenie jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 dohovoru postupom okresného súdu v namietanom konaní, prikáže mu konať bez zbytočných prietahov, a súčasne domáha priznania finančného zadosťučinenia v sume 5 000 € a úhrady trov konania.

II.

5. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

6. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

7. O zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti, ktorou sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ide vtedy, keď namietaným postupom všeobecného súdu nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom všeobecného súdu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých namietal, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo

slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (IV. ÚS 92/04, III. ÚS 168/05).

8. Predmetom konania pred ústavným súdom je rozhodovanie o návrhu sťažovateľky smerujúcom proti postupu okresného súdu v namietanom konaní. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec prerokovala bez zbytočných prietáhov. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom. Pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy si ústavný súd osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 280/08).

9. Z judikatúry ústavného súdu ďalej vyplýva, že nie každý prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (III. ÚS 199/02, I. ÚS 154/03). Pojem „zbytočné prietahy“ obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 ústavy je pojem autonómny, ktorý možno vykladať a aplikovať predovšetkým materiálne. V prípade, keď ústavný súd zistil, že charakter postupu všeobecného súdu sa nevyznačoval takými významnými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné prietahy v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, nevyslovil porušenie základného práva zaručeného v tomto článku (napr. II. ÚS 57/01, IV. ÚS 110/04), prípadne návrhu buď nevyhovel (napr. I. ÚS 11/00), alebo ho odmietol ako zjavne neopodstatnený (napr. I. ÚS 41/01, I. ÚS 57/01, IV. ÚS 221/05). Ojedinelá nečinnosť súdu, hoci aj v trvaní niekoľkých mesiacov, sama osebe ešte nemusí zakladať porušenie sťažovateľom označeného základného práva (I. ÚS 42/01, III. ÚS 59/05). Na kratšie obdobia nečinnosti ústavný súd spravidla prihliada vtedy, keď sa vyskytli opakovane a zároveň významným spôsobom ovplyvnili dĺžku súdneho konania (I. ÚS 19/00, I. ÚS 39/00, I. ÚS 57/01).

10. Ústavný súd sa osobitne zameril na preskúmanie opodstatnenosti sťažnosti sťažovateľky, keďže pri sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, zjavná neopodstatnenosť

sťažnosti môže vyplývať aj z toho, že porušenie tohto základného práva sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, ktoré z hľadiska jeho druhu a povahy netrvá tak dlho, aby sa dalo vôbec uvažovať o zbytočných priet'ahoch (napr. III. ÚS 59/05, IV. ÚS 434/08), prípadne ak argumenty v sťažnosti sťažovateľky nepreukázali v čase podania sťažnosti takú intenzitu porušenia označeného základného práva, aby bola sťažnosť prijatá na ďalšie konanie (II. ÚS 93/03, II. ÚS 177/04, I. ÚS 630/2013). Zjavná neopodstatnenosť sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (i práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) môže vyplývať aj z toho, že porušenie uvedených práv sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, v ktorom už okresný súd meritórne rozhodol pred podaním sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy (II. ÚS 184/06, I. ÚS 200/2014).

11. Sťažovateľka podala sťažnosť ústavnému súdu 24. augusta 2016 v čase, keď jej okresný súd prostredníctvom svojho predsedu ešte neodpovedal na sťažnosť na zbytočné priet'ahy. Ústavný súd na okresnom súde zistil, že predseda okresného súdu uznal v liste sp. zn. 1 SprS 406/2016 z 12. septembra 2016 (ktorý sa v súčasnosti doručuje právnenému zástupcovi sťažovateľky), že jej sťažnosť je dôvodná a opodstatnená a v súčasnosti sa vykonávajú procesné úkony v súvislosti s odvolacím konaním (doručuje sa uznesenie o vyrubení súdneho poplatku za podané odvolanie). Okresný súd súčasne prijal aj opatrenia na nápravu spočívajúce v upozornení sudcu okresného súdu na splnenie jeho povinností tak, aby ďalším konaním neboli porušované práva účastníkov konania na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov.

12. Namietané konanie je síce poznačené aj nečinnosťou (ojedinelý priet'ah) pri doručovaní rozsudku okresného súdu jednému z účastníkov sporu, ale celkovo iba dvojročné konanie s uvedenou skutočnosťou samo osebe ešte nemá ústavný rozmer a nedosahuje takú ústavne relevantnú intenzitu, aby ústavný súd mohol v okolnostiach veci v súčasnosti vysloviť porušenie označených práv sťažovateľky. K tomu je potrebné tiež uviesť, že okresný súd vo veci samej už rozhodol v prospech sťažovateľky, čo považuje v tejto veci ústavný súd pre tento čas tiež za podstatnú okolnosť nesignalizujúcu porušenie označených práv sťažovateľky.

13. Vzhľadom na tieto skutočnosti ústavný súd preto posúdil, že v namietanom konaní zatiaľ nedošlo k takej intenzite zásahu do práv sťažovateľky, ktorá by zodpovedala ústavnorelevantnému porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa označených článkov ústavy a dohovoru, preto z uvedených dôvodov po predbežnom prerokovaní odmietol sťažnosť sťažovateľky podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú (obdobne I. ÚS 630/2013, I. ÚS 200/2014).

14. Ústavný súd je navyše toho názoru, že od podania sťažnosti na prietahy v súdnom konaní (8. jún 2016) do doručenia sťažnosti ústavnému súdu (24. augusta 2016) uplynul len veľmi krátky čas na zjednanie nápravy a táto sťažnosť aj splnila svoj účel, pretože na základe toho okresný súd prijal opatrenia na nápravu.

15. Ústavný súd v závere pripomína, že toto rozhodnutie nezakladá prekážku veci rozhodnutej v zmysle § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde, a preto nebráni tomu, aby po splnení všetkých zákonom predpísaných náležitostí sťažovateľka v tejto veci v prípade zotrvania na stanovisku, že postupom okresného súdu bude v nej opakovane dochádzať k zbytočným prietahom, predložila ústavnému súdu novú sťažnosť.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 5. októbra 2016